

KARTLEGGING OG VERDSETTING AV FRILUFTSOMRÅDER I GAMVIK KOMMUNE

Innhold:

- Politisk forankring.
- Formål.
- Gjennomføring

Utlagt til offentlig ettersyn.

KARTLEGGING OG VERDSETTING AV FRILUFTSOMRÅDER I GAMVIK KOMMUNE.

HØRINGSFRIST: 1. April 2020

Politisk forankring:

TMU fattet den 17.12.2019 følgende:

Vedtak:

- 1. Gamvik kommune vedtar å igangsette arbeidet med kartlegging og verdisetting av friluftsområder i kommunen.*
- 2. Administrasjonen nedsetter en arbeidsgruppe som kartlegger friluftsområdene med utgangspunkt i miljødirektoratets veileder M98-2013.*

Proessen omfatter:

- Plassering av de enkelte områdene iht definerte områder.
- Verdssetting av det enkelte området med vekting.
- Kart med innlagte områder.
- Presentasjon av materialet på digitale kart og innlegging av dette i databasen «Naturbase»

Formål:

Formålet med denne kartleggingen er:

- Sikre friluftslivsområder for dagens og fremtidige brukere.
- Ivareta og utvikle god tilgang til friluftslivsområder.
- Ivareta og utvikle god tilrettelegging for friluftsliv.

Plandokumentet legges ut på høring før politisk behandling.

Retningslinjene for de enkelte områdetypene er gitt i veilederen.

Innspill til plandokumentet sendes Gamvik kommune, 9770 eller postmottak@gamvik.kommune.no

Gjennomføring:

Det er en Nasjonal føring for at kartleggingen av kommunens friluftsområder skal gjennomføres i løpet av 2018.

I Gamvik kommune kom vi sent i gang med arbeidet, men vi har en intensjon om å få fullført kartleggingen i løpet av 2020.

For kommuner med et lavt innbyggertall og relativt oversiktlige arealer som brukes til friluftsliv, kan kommunen foreta en relativt enkel kartlegging hvor en arbeidsgruppe /ressurspersoner gjennomfører prosessen.

Følgende personer har deltatt i kartleggingsarbeidet:

- Per Carstens.
- Kjell Åge Menthyjævi
- Eivind Pettersen.

Fra administrasjonen: Odd Birkeland

Det er viktig å presisere at kartlegging og verdsetting av friluftsområder er en temakartlegging uten juridiske bindinger. Plandokumentet inneholder derfor bare registreringer av faktiske forhold.

Idrettsplasser, skiløyper, ballbinger og opparbeidede lekeplasser er ikke registrert særskilt, men vil i enkelte tilfeller inngå i større friluftsområder.

Arealavgrensning:

Det er forsøkt å plassere de ulike områdene så nøyaktig som mulig. Plasseringen av arealet må bare betraktes som omtrentlige grenser.

Arealavgrensningene må derfor tolkes som retningsgivende, og derfor må de kartlagte områdene bli vurdert i hvert enkelt tilfelle.

Verdisetting av områdene:

Verdisettingen av de ulike områdene er gjort ved hjelp av et sett verdikriterier der ulike kriterier blir vektet fra 1 til 5. Når alle relevante kriterier for området er vurdert får området en verdikategori fra A til D.

Det blir benyttet følgende vedrisetningskriterier:

Brukerfrekvens, regionale og nasjonale brukere, Opplevelseskvalitet, symbolverdi, funksjon, egnethet, tilrettelegging, kunnskapsverdier, lydmiljø, inngrep, utstrekning, tilgjengelighet og potensiell bruk .

Desto høyere verdi et område har, (verdi A og B), desto høyere terskel vil det være for omdisponering av arealet til annet formål.

For Gamvik kommune vil dette kunne bli aktualisert i forbindelse med evt nye scooterløyper.

FRILUFTSOMRÅDER

Områdetyper	
Kode	Forklaring
NT	Nærturterreng
LR	Leke- og rekreasjonsområde
GK	Grønkorridor
MA	Marka
SS	Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag
KL	Jordbrukslandskap
UO	Utfartsområde
TM	Store turområder med tilrettelegging
TU	Store turområder uten tilrettelegging
SK	Særlige kvalitetsområder
AF	Andre friluftslivsområder

Nærturterreng (NT):

Med nærturterreng menes vegetasjonskledde områder på mer enn 200 daa. Områdene skal være tilknyttet byggeområder som f.eks. boligområder, skoler og barnehager, og ligge i gangavstand fra disse. De er vanligvis naturlig avgrenset av veier, bebyggelse eller dyrket mark.

Leke- og rekreasjonsområder (LR):

Med leke- og rekreasjonsområder menes lekeplasser, ballplasser, nærmiljøanlegg, hundremeterskogen, badestrender, offentlig sikrede områder, parker og lignende som er mindre enn 200 daa. Dette er spesielt viktige områder for personer med liten aksjonsradius fra bosted som barn og eldre. Områdene, eller deler av dem, kan være opparbeidet, være uten vegetasjon eller bestå av naturmark. De kan også utgjøre deler av skolenes uterom og brukes i undervisningssammenheng. Områdene skal være offentlig tilgjengelig og vil i de aller fleste tilfeller ligge innenfor tettsteds-avgrensningen.

Grønncorridor:

Grønncorridorene er i mange tilfeller viktige friluftslivsområder i seg selv, men er i tillegg en del av transportsystemet for gående og syklende og er viktige forbindelseslinjer som knytter sammen boligområder og de mest brukte og egnede friluftslivsområdene. Grønncorridorer kan også koble boligområdene med skoler, barnehager, lekeplasser, arbeidsplassen, butikken og sentrum. Slike korridorer skal ha et grønt hovedpreg.

Marka (MA):

Marka kjennetegnes ved at den omfatter noen av de viktigste områdene for friluftsliv i kommunen og/ eller regionen. Marka grenser som regel direkte opp mot byer og tettsteder og har direkte atkomst herfra. Marka består av sammen-hengende utmarksområder med skog og hei, med tilrettelegging som sti- og løypenett, utfartshytter osv. Jordbrukslandskapet utgjør ofte viktige deler av kvalitetene i eller i randsonen til marka. Denne kategorien kan også omfatte det nære turterrenget til større hytte- og reiselivsområder med mindre disse er svært små.

Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag (SS):

Med strandsone med tilhørende sjø og vassdrag menes områder langs kyst, innsjøer og vassdrag med muligheter for allment friluftsliv. Områder på sjøen som farleder, kystleder, fiskeplasser og lignende kartlegges, eventuelt sammen med naturlig tilgrensende områder på land, også i denne kategorien.

Jordbrukslandskap:

Områder av betydning for friluftslivet i jordbrukslandskapet, der man etter friluftslovens bestemmelser kan ferdes til fots i den tid marken er frosset eller snølagt, dog ikke i tidsrommet fra 30. april til 14. oktober.

Utfartsområder (UO):

Store og små områder som ligger utenfor den umiddelbare nærhet til byer og tettsted, men der reisetiden ikke er lengre enn at den kan aksepteres for en dagstur. Områdene kjennetegnes ofte av at de er egnet for en eller flere enkelt-aktiviteter som det lokalt ikke finnes alternative områder til av noenlunde tilsvarende kvalitet. Eksempler: båtutfartsområder, skiområder i snøfattige regioner og områder for elve- og kanopadling, klatring, rafting, grotting osv. Områdene kan også ha en (felles) “markafunksjon” for byer og tettsted uten egne markaområder.

Store turområder med tilrettelegging:

Områdetyper dekker de nasjonalt viktigste fjell-, skog og heiområdene med tilrettelegging i form av merket sti- og løypenett med tilhørende overnattingssteder. Dette er områder som er egnet for tradisjonelle fjellturaktiviteter som lengre turer til fots og på ski, jakt og fiske. Områdene kan innbefatte forgreininger som strekker seg helt ned mot byer og tettsted, og kan også være områder med større tekniske inngrep som offentlige veier, skogsbilveier, kraftlinjer, magasiner, med mer.

Store turområder uten tilrettelegging (TU):

Store områder eller systemer av delområder som er “inngrepsfrie”. Nord-Norge har særlig mange slike områder og som regel vil de ha begrenset ferdsel. Områdene kan innbefatte forgreininger som strekker seg helt ned mot byer og tettsteder, men vil kun unntaksvis inneholde større tekniske inngrep som offentlige veier, skogsbilveier, kraftlinjer, magasiner, med mer. Områdene kan inneholde enkle tilretteleggingstiltak for friluftslivet. Noen av områdene i denne kategorien bør sees i sammenheng med tilgrensende områder i Sverige og Finland. Dette er områder som er egnet for jakt, fiske og lengre turer til fots og på ski. Kvaliteter som fravær av støy og inngrep, lite ferdsel, kontinuitet og “god tid” er essensielle for opplevelseskvalitetene i områdene.

Særlige kvalitetsområder (SK):

Landskap, natur- eller kulturmiljø som har helt spesielle opplevelseskvaliteter eller som har spesielt stor symbolverdi. Det kan gjelde nasjonalt verdifulle kulturlandskap, vassdragsnatur, seterlandskap, mindre inngrepsfrie områder, øyer eller øygrupper, fjorder, daler og lignende, samt mindre områder med en helt spesiell symbolverdi. Eksempler på slike viktige, mindre områder er bade-plasser, gamle ferdselsårer, andre kulturminner, små plasser/områder med spesiell historisk betydning mv. Områdene vil ha stor verdi som bruks- og opplevelsesområder for friluftsliv, men også for reiselivet. Særlige kvalitets-områder kan være delområder innenfor de andre områdetypene, f.eks. store turområder med og uten tilrettelegging, marka og strandsoner med tilhørende sjø og vassdrag.

Andre friluftslivsområder (AF):

Ikke alle områder lar seg plassere i de nevnte områdetypene. Disse kartlegges som ”Andre friluftslivsområder”. Det bør tilstrebes at ikke altfor mange områder blir ”Andre friluftslivsområder”, og for de områdene som blir plassert her er det viktig å si noe om områdets egenskaper i egenskapstabellen.

VERDSETTING AV FRILUFTSOMRÅDER

Verdsettingskriterier

		1	2	3	4	5
Brukerfrekvens	Hvor stor er dagens brukerfrekvens?	Liten	Noe	Middels	Ganske stor	Stor
Regionale og nasjonale brukere	Brukes området av personer som ikke er lokale?	Aldri	Neste aldri	Middels	Ganske ofte	Ofte
Opplevelseskvaliteter	Har området spesielle natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter? Har området et spesielt landskap?	Ingen	Litt	Middels	Ganske mange	Mange
Symbolverdi	Har området en spesiell symbolverdi?	Ingen	Litt	Middels	Ganske stor	Stor
Funksjon	Har området en spesiell funksjon (atkomstzone, korridor, parkeringsplass el.)?	Ikke spesiell funksjon	Noe spesiell funksjon	Middels funksjon	Ganske spesiell funksjon	Spesiell funksjon
Egnethet	Er området spesielt godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til?	Dårlig	Ganske dårlig	Middels	Ganske godt	Godt
Tilrettelegging	Er området tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper?	Ikke tilrettelagt	Litt tilrettelagt	Middels tilrettelagt	Ganske godt tilrettelagt	Høy grad av tilrettelegging
Kunnskapsverdier	Er området egnet i undervisningssammenheng eller har området spesielle natur- eller kulturvitenskaplige kvaliteter?	Få	Ganske få	Middels	Ganske mange	Mange
Lydmiljø	Har området et godt lydmiljø?	Dårlig	Ganske dårlig	Middels	Ganske godt	Godt
Inngrep	Er området inngrepsfritt?	Utbygd	Ganske utbygd	Middels	Ganske inngrepsfritt	Inngrepsfritt
Utstrekning	Er området stort nok for å utøve de ønskede aktivitetene?	For lite	Mangler mye	Mangler noe	Mangler lite	Stort nok
Tilgjengelighet	Er tilgjengelig god, eller kan den bli god?	Dårlig	Ganske dårlig	Middels	Ganske god	God
Potensiell bruk	Har området potensial utover dagens bruk?	Liten	Ganske liten	Middels	Ganske stor	Stor

Verdi	
Verdi	Anbefalt skala
A Svært viktig friluftslivsområde	Brukerfrekvens – 4,5 eller Regionale/nasjonale brukere 4,5 eller Opplevelseskvaliteter – 5 eller Symbolverdi – 5 eller Funksjon – 5 eller Egnethet – 5 eller Tilrettelegging – 5 eller En generell høy skåre
B Viktig friluftslivsområde	Brukerfrekvens – 3 eller Regional/nasjonal bruk 3 eller Opplevelseskvaliteter – 3,4 eller Symbolverdi – 3,4 eller Funksjon – 3,4 eller Egnethet – 3,4 eller Tilrettelegging – 3,4 eller En generell middels skåre
C Registrert friluftslivsområde	Brukerfrekvens – 2 eller Regional/nasjonal bruk 2 eller Opplevelseskvaliteter – 2 eller Symbolverdi – 2 eller Funksjon – 2 eller Egnethet – 2 eller Tilrettelegging – 2 eller En generell lav skåre
D Ikke klassifisert friluftslivsområde	Områder som ikke blir verdsatt som A, B eller C.

KARTLEGGING OG VERDSETTING AV FRILUFTSOMRÅDER I GAMVIK KOMMUNE.

Eier: Gamvik kommune.
Opphav: Kartlegging og verdsetting av friluftsområder i Gamvik kommune.
År: 2020

Oversikt områder.

Definisjoner

Verdi	Områdetyper	
A= Svært viktige friluftsområder	NT= Naturterreng	SS= Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag
B= Viktige friluftslivsområder	LR= Leke og rekreasjonsområder	KL= Jordbrukslandskap
C= Registrerte friluftslivsområder	GK= grønnkorridor	UO= Utfartsområde
D= Ikke klassifisert	MA= Marka	TM= Store turområder med tilrettelegging
	SK= Særlig kvalitetsområder	TU= Store turområder uten tilrettelegging
	AF= Andre friluftsområder	

ID	Kommunenr.	Områdenavn	Områdetype	Verdi	Beskrivelse
1	2023	Langfjorddalen	SK	A	Lakseførende vassdrag i et skogbevokst dalføre langt fra vei og annen infrastruktur. (Naturreservat).
2	2023	Futelva	SK	A	Lakseførende vassdrag, (Laks og røye).
3	2023	Sandfjordelva	SK	A	Lakseførende vassdrag
4	2023	Gunnarsfjorden	SS	B	Strandsone, benyttes i forb. Med fiske fra land, (Juni/Juli og August)
5	2023	Risfjordvassdraget	SK	B	Lakseførende vassdrag, (Laks og røye).
6	2023	Mehamnelva	UO	B	Fiskeelv tilrettelagt med tursti langs elva.
7	2023	Hopseidet	SK	A	Eidet mellom Laksefjorden og Tanafjorden. Spor etter tidligere tiders bosetning, samt en minnelund over falne fra 2. Verdenskrig.

8	2023	Nordkyn	TU	C	Stort sammenhengende turområde med en mengde fiskevann. Benyttes både sommer og vinter.
9	2023	Slettnes	SK	A	Kulturhistorisk område med mange spor etter tidligere tiders bosetning og aktivitet. Området er tilrettelagt med oppmerket turløype og informasjonstavler.
10	2023	Gamvik	UO	C	Turområde med flere fiskevann rundt bygda Gamvik. Benyttes hovedsakelig av lokalbefolkningen.
11	2023	Sommharheimvassdraget	SK	B	Vann/vassdrag med røyefisk. Tilrettelagt med flytebrygge og utleiehytte.
12	2023	Nervei	UO	C	Minre turområde vest for bygda Nervei. (Vanskelig tilgjengelighet).
13	2023	Nerveidalen-Kobbelva	UO	C	Turområde med fiskevann. Benyttes hovedsakelig av lokalbefolkningen
14	2023	Lille-Langfjorden	SK	B	Vassdrag med oppgang av sjørøye. (Vanskelig tilgjengelighet).
15	2023	Vian/Skjånes	LR	C	Område med opparbeidet løype, (lysløype).
16	2023	Olarsavatna	UO	C	Turområde med flere fiskevann. Benyttes hovedsakelig av lokalbefolkningen.
17	2023	Hop-Kjeskelvika	UO	C	Gammel ferdselsvei mellom Skjånes og Kjeskelvik.
	2023				

REGISTRERING AV KARTLAGTE FRILUFTSLIVOMRÅDER I GAMVK KOMMUNE – 2020

Verdisettingskriterier

id	Område NAVN	Verdi	Bruks Frekvens	Nasjonale Og regionale brukere	Opp Levelses kvalitet	Sym bol verdi	Fun k sjon	Egn et het	Til rette legging	Kunn Skaps verdi	Inn gre p	Utstr ek ning	Poten Siell bruk	Til Gjengelig het
1	Langfjord dal en	A	4	4	4	2	2	4	3	4	5	5	1	3
2	Futelva	A	4	2	3	2	4	4	3	2	4	5	1	4
3	Sandfjord elva	A	4	3	3	2	4	4	3	2	4	5	1	4
4	Gunnarsfjor den	B	3	2	3	2	3	4	3	2	4	5	1	3
5	Risfjordvass draget	B	3	4	4	2	2	4	3	2	4	5	1	2
6	Mehamnelv a	B	3	3	4	3	4	4	5	3	2	5	1	4
7	Hopseidet	A	4	4	4	4	4	4	4	4	3	5	2	5
8	Nordkyn	C	2	2	4	2	2	4	3	2	5	5	1	3
9	Slettnes	A	4	4	5	4	4	4	4	4	3	5	1	4
10	Gamvik	C	2	3	4	3	3	4	2	2	4	5	1	3
11	Sommarhei mvassdraget	B	3	4	4	2	2	2	4	3	4	5	1	3
12	Nervei	C	2	2	3	2	2	3	2	2	4	5	1	2
13	Nerveidalen/ Kobbelva	C	3	3	3	2	3	4	2	2	4	5	1	3
14	Lille Langfjorden	B	3	3	4	2	2	4	2	2	4	5	1	2
15	Vian/Skjånes	C	3	3	4	2	4	4	4	2	2	5	1	4
16	Olarsavatna/ Skjånes	C	2	3	4	3	3	4	2	2	4	5	1	3

